OGLAŠAJTE V NAJBOLJŠEM SLOVENSKEM ČASOPISU
★
Izvršujemo vsakovrstne tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN THE BEST SLOVENE NEWSPAPER
★
Commercial Printing of All Kinds

VOL. XXXVI.—LETO XXXVI. CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), DECEMBER 8, 1953 ŠTEVILKA (NUMBER) 240

Nov grob

JERRY MOHAR

Snoči je umrl na svojemu domu poznani Jerry Mohar st., ki je vodil gostilno na 6033 St. Clair Ave. Star je bil 68 let. Pogreb oskrbuje Zakrajškov pogrebni zavod. Podrobnosti bomo poročali jutri.

Položaj v šolstvu

WASHINGTON, 7. decembra—Oveta Culp Hobby je v federalni vladi tudi tajnica za ameriško šolstvo. Hobby je morala ugotoviti, da Amerika trpi na silnem pomanjkanju tako učiteljstva, kakor tudi šolskih prostorov. Trenotno manjka kar 72,000 učiteljstva. V letu 1960 bo po vseh vrstah ameriških šol kakih deset milijonov šolarjev več. Za te je treba preskrbeti tako šolske prostore, kakor tudi potrebno število učiteljev. Kljub temu, da se je lansko leto zgradilo 50,000 novih šolskih razredov, jih je to jesen primanjkovalo še vedno 345,000, ko gre za ameriške osnovne in srednje šole. V letu 1960 bomo rabili še najmanj 425,000 novih šolskih razredov.

"Japonska zmota"

TOKIO, 7. decembra—Za 12-letnico japonskega napada na pristanišče Pearl Harbor je bil povprašan tudi Mitsuo Fuchida, kaj misli o dogodku in kaj misli o sedanjosti in bodočnosti. Fuchida je bil takrat japonski vojaški stotnik in je poveljeval japonski vojni mornarici, obenem pa vodil operacije, ko se je pristanišče Pearl Harbor bombardiralo. Fuchida se je od tedaj umaknil na kmetijo in se posvetil filozofiji. O napadu samem pa je mnenja, da je bil psihološko velika zmota, ker je povezal Amerikance trdno med seboj. Vojaško strateško je bil napad zmota, ker je veljal bojnim ladjam, ni pa iskal letalonosilk, ki so igrale v vojni večjo vlogo kot pa navadne bojne ladje. Fuchida opozarja na možnost atomske vojne v bodočnosti, v kateri bo usoden prvi iniciativni napad s strašnimi posledicami in ne bo prave obrambe.

POROKE V MASAH

MEXICO CITY, 7. decembra—Mestna občina je imela 29 parov, ki so živeli v skupnem gospodinjstvu in imeli otroke, ne da bi bili poročeni. Te pare je oblast sedaj prisilila, da so se skupno poročili in tako je bilo dano njihovemu razmerju pravno stanje obenem pa otrokom položaj in pravice zakonitih otrok.

POMLAD V ANGLIJI

LONDON, 7. decembra—Cvetlice cvetejo, jagode zorijo, kopalci so ob morskih kopališčih, Angležem pa je dana prilika, da se sončijo. Zadnji teden so imeli v Veliki Britaniji toplo vreme, kakor da je spomlad. V nekaterih krajih je temperatura dosegla 72 stopinj. Angleži takega vremena v decembru ne pomnijo več kakor 40 let.

ZA NAČRTNO GOSPODARSTVO! ANGLEŽI GLEDAJO NA AMERIKO

WASHINGTON, 7. decembra—Ameriško gospodarstvo gre svoja pota naprej. Ni znakov kake depresije, vendar pa so gotovi znaki upadanja in vsako upadanje v gospodarstvu mora biti zavrto takoj v vsemu početku. To je stališče, ki ga zavzema k trenotnemu gospodarskemu položaju delavska unija C.I.O.

Predsednik Reuther opozarja na to, da je že meseca aprila zahteval od predsednika Eisenhowerja, naj skliče splošno konferenco, ki se bo pečala z vprašanjem naraščujoče brezposelnosti. Če vzamemo gospodarstvo na splošno, je v lahnem upadanju. Če pa vzamemo v poštev naraščajočo produkcijo Sovjetske zveze in njenih satelitskih držav, ki izrivajo ameriški trg, potem moramo s tem dejstvom računati in ne smemo pripustiti dogodkom, da gredo naprej svoja lastna svobodna pota.

V ameriškem gospodarstvu je potreben neki načrt. Potrebna je federalna avtoriteta, ki bo v slučaju potreb dirigirala produkcijo. Če gre zgolj za interese industrijcev, se lahko zgodi to, kar se je zgodilo v industriji jekla, ki noče izrabiti svoje industrijske kapacitete, predvideno letošnjo produkcijo odlaša na prihodnje leto, posledica pa je—naraščajoča brezposelnost v industriji jekla.

Angleške sodbe

Največji gospodarski angleški časopis je "London Economist." Ta list se bavi z gospodarstvom Velike Britanije in Amerike in prihaja do zaključka, da "kakor bo šla Amerika, bo šel v gospodarstvu ves zapadni svet." To se pravi prosperiteta v Ameriki—prosperiteta drugod; depresija v Ameriki—depresija drugod.

Vendar pa "Economist" v presojanju gospodarskega položaja v Ameriki ni enih misli. Znani gospodarski strokovnjaki imajo različna mišljenja. Eni gledajo na Ameriko bolj optimistično, drugi bolj pesimistično. Optimisti se sklicujejo na to, da se je za to jesen napovedovala važna gospodarska sprememba, do katere pa ni prišlo. Napovedba je bila torej napačna in vsi znaki kažejo, da bistvene spremembe v ameriškem gospodarstvu vsaj v bližnji bodočnosti ne bo.

Pesimisti analizirajo ameriško gospodarstvo s tega vidika, da je sedanja prosperiteta navidezna in da se je v resnici od Amerike že poslovila. Amerikanci hočejo to dejansko stanje prikriti z raznimi tehničnimi izrazi kot n. pr., da se podjetja notranje reorganizirajo in podobno.

Z angleškimi optimisti se strinjajo tudi nekateri Amerikanci. Če smo v letošnjem letu producirali šest milijonov avtomobilov in če bomo v letu 1954 producirali le pet milijonov teh vozil, še ni rečeno, da smo v občutnem upadanju. Tudi v gradbeni stroki se bo gradilo približno enako število poslopij kot je bil to slučaj v letu 1953.

Med gospodarskimi strokovnjaki, ki se strinjajo s predsednikom CIO Reutherjem in zagovarjajo načrt v gospodarstvu, je tudi znani ekonomist Leon Keyserling, ki je bil v demokratski vladi najvažnejši gospodarski svetovalec Bele hiše.

Na operaciji

V MacDonald House University bolnišnici se nahaja Mrs. Mary Dragar iz 21771 Miller Ave., ki se je morala podvreči težki operaciji. Obiski bodo dovoljeni v par dneh. Želimo ji skorajšnjega popolnega okrevanja!

Gnusen zločin v Chicagu

CHICAGO, 7. decembra—V hiši trgovca Vincenta Ciucci je nastal ogenj, ki je hišo upepelil, v ognju pa naj bi našli smrt člani družine Ciucci in to žena, stara 23 let, in trije otroci v starosti od devet do četrtega leta. Ciucci sam se je rešil iz goreče hiše. Začetkoma je bil vsakdo prepričan, da je družina prišla ob življenje vsled opeklin v ognju. Ko so pa pregledali trupla, so našli, da je imela žena, kakor tudi njeni trije otroci, prestreljeno glavo. Ubiti so bili očividno, predno je nastal ogenj. —Policija je osumila gnusnega umora najprvo Vincenta Ciuccia, ki pa je zanikal dejanje. Nato je prišlo na dan, da je imel Ciucci ljubico, ki mu je pred štirimi meseci porodila nezakonskega otroka. Prijeta je bila tudi ona, ki je na policiji izpovedala, da ji je Ciucci obljubil zakon, potem ko se razporoči. To se do sedaj še ni zgodilo. Ali je bil pokolj Ciuccijeve družine izvršen po tej ženski ali sta ravnala Ciucci in njegova ljubica sporazumno, bo pokazala preiskava.

MARSHALL NA ŠVEDSKEM

STOCKHOLM, 8. decembra—Ameriški general George Marshall je prišel v prestolnico Švedske, da jutri osebno prejme Nobelovo nagrado za mir, ki mu je bila prisojena za leto 1953. Pred prihodom v Stockholm, je bil Marshall tudi v Parizu, kjer je imel razgovor z ameriškim generalom Gruentherjem, sedanjim poveljnikom vojaških oddelkov NATO. O splošnem položaju v svetu je Marshall mnenja, da se zboljšuje.

UJETNIKI NA KOREJI

PANMUNJOM, 8. decembra—Južni Korejci so do sedaj zaslišali 160 svojih sorojakov-ujetnikov, naj gredo domov; 160 je vrnitev v domovino odklonilo, torej brezizjemno vsi.

Dvaindvajset Amerikancev in en Anglež bodo zaslišani na koncu, potem ko bodo Južni Korejci dovršili svojo nalogo. To se bo zgodilo okrog 15. decembra.

PLAČE IN BLAZNOST TELEVIZIJE

Vzemimo nekaj primerov. Predsednik Eisenhower zasluži, če vzamemo v poštev 40-urni teden in porazdelimo letne dohodke na uro $72 na uro.

Član federalne vlade dobi po istem ključu in računu $11 na uro. Kongresnik $7 na uro.

Najvišje je plačan recimo ravnatelj velikega industrijskega podjetja $290 na uro. Znani igralec v "baseballu" dobi $270 na uro.

In tisti, ki nastopajo na televizijskih programih? Po $8,000; $7,500, da, celo $25,000 na uro. Kdo to plača? Razumljivo, da tisti, ki naroči program. To pa je navadno ameriška industrija. Ti programi stanejo težke milijone, celo 25 milijonov na leto. Toda končno plača vse stroške—odjemalec.

Ali se bo v bodoče ta divja oglaševalna konkurenca splačala in jo bo gospodarstvo preneslo—je vprašanje.

*

Radio je skromnejši. Radio je v vsaki ameriški družini in v svojih iznajdbah napreduje. Se lahko komodno prestavlja, prišel pa bo čas in to kmalu, ko bo lahko vsakdo imel, kakor zapestno uro, tako tudi radio s seboj. Vendar brez posebnih stroškov. Industrija radija ve, da ji ne bo treba žrtvovati blazne stroške za izvajanje programov ter bo radiju kot takemu lažje posvetila večjo pažnjo.

MOŽNO JE BILO V ITALIJI

TREVIGLIO, Italija, 7. decembra—Postajenačelnik je dal po predpisanem voznem redu odpeljati potniški vlak na stranski tir, ker je bil najavljen na glavni progi brzovlak. Potniki so izstopili iz potniškega vlaka in postajenačelnika prisilili, da je dal ustaviti brzovlak, ki na tej postaji ni imel postanka, prisilili pa ga tudi, da je dal prednost potniškemu vlaku.

Nove uradnice

Na letni seji krožka št. 3 Progresivnih Slovenk so bile izvoljene sledeče uradnice za prihodnje leto: Predsednica Mary Kobal, podpredsednica Louise Derdich, tajnica in blagajničarka Elizabeta Matko, 330 E. 260 St., Euclid, O., RE 1-4588, zapisnikarica Augusta Slejko, nadzornice: Frances Gorjanc, Angela Ogrin in Josephine Henikman, poročevalka Verona Potočnik. Seje se vršijo vsako prvo sredo v mesecu v Ameriško jugoslovanskem centru na Recher Ave.

FRANK J. LAUSCHE PETIČ KANDIDIRA ZA GOVERNERJA

COLUMBUS, O., 7. decembra—Governer Frank J. Lausche je najavil, da bo petič kandidiral za governerja države Ohio. Kandidiral bo na demokratski listi.

Lausche smatra za potrebno, da še naprej kot governer države Ohio izvaja državni politični program kot si ga je zastavil, ko je kandidiral in bil izvoljen prvič za governerja. Lausche si je v svesti, da ima Ohio na eni strani še mnogo nalog, ki so nedovršene, na drugi strani, da je država napredovala in je v prednih vrstah med 48 zveznimi državami Unije. Finančno stanje Ohio je odlično.

Senator Burke, ki je bil zadnjič imenovan za senatorja, bo sedaj iskal zaupanje volilcev, ker bo kandidiral za ohijskega senatorja, enako na demokratski listi.

Politični položaj v Ohio na splošno je ta, da bosta kandidirala dva močna kandidata na demokratski listi, ne da bi imela enako močni osebnosti na republikanski strani.

Eisenhower med Združenimi narodi o nevarnosti za svet v atomski dobi

KONFERENCA NA BERMUDI JE BILA ZAKLJUČENA

NEW YORK, 8. novembra—Danes bo nastopil predsednik Eisenhower med Združenimi narodi, katerim bo prebral osebno poslanico. Tiskovni urad Bele hiše je javil, da hoče predsednik Eisenhower v plenumu Združenih narodov opozoriti ves svet na nevarnosti, ki mu grozijo v današnji atomski dobi.

Predsednik Eisenhower je izbral to mesto—sedež Združenih narodov za to, da se lahko s tega mesta direktno obrne na vse narode sveta, torej tudi na Sovjete, ki imajo v tej organizaciji svojo stalno delegacijo.

Ko gre za poslanico Eisenhowerja, je treba naglasiti, da je bila v svojem besedilu sestavljena s sodelovanjem angleške in francoske delegacije. Popreje predno naj bi se predala javnosti, sta bila o njeni vsebini obveščena tudi London in Pariz.

Zaključek konference na Bermudi

Včeraj se je konferenca treh zapadnih velesil na Bermudi tudi formalno zaključila. Zadnji dan je bil posvečen vprašanjem Daljnega vzhoda, kjer so razlike med ameriško, angleško in francosko zunanjo politiko največje. Gre za vprašanje odnošajev do komunistične Kitajske, do Koreje in do Indokine.

Trije zapadni zavezniki so reševali evropska vprašanja, zlasti ono glede Nemčije in Avstrije ter vprašanje skupne zapadno evropske obrambe. Iz dosedanjih objavljenih uradnih buletinov izhaja, da odgovorni politiki treh držav niso hoteli povedati, v čem so se zedinili in v katerih točkah gredo narazen.

Zapadni zavezniki so si bili pač edini v tem, da naj se skupno s Sovjetsko zvezo porazgovorijo na skupnem sestanku v Berlinu v mesecu januarju 1954. Predno je bila ta skupna nota odposlana v Moskvo, je bila predložena na upogled tudi kanclerju zapadno nemške vlade Konradu Adenauerju v Bonnu.

Predsednik Eisenhower bo govoril pred Združenimi narodi danes popoldne med četrto in peto uro; njegova izvajanja bodo prenašale vse glavne ameriške radijske in televizijske postaje.

*

Skupni komunikej

TUCKERS TOWN, Bermuda, 8. decembra—Zapadni trije zavezniki so izdali skupni komunikej o sporazumu v zunanji politiki. Komunikej sam ni senzacionalen. Ne pove konkretno ničesar novega. Poudarja skupne cilje Zapada, poudarja mir, važnosti severne atlantske zveze in upanje, da se bodo narodi sedaj za železno zaveso pridružili svobodnemu svetu.

Nadalje se ne v komunikeju, marveč v krogih treh delegacij naglaša človeška plat tega sestanka, namreč, da so zastopniki zapadnih velesil obnovili prijateljske zveze zlasti z Angleži in Amerikanci, kar je v politiki tudi važno.

VETERAN STAR 107 LET

DULUTH, Minn., 7. decembra—Albert Henry Woolson je bil te dni star 107 let. V visoki starosti ga je napadla pljučnica, katero je premagal in se po 11 dneh bivanja v bolnici vrnil na svoj dom.

Sodnik na zatožni klopi

Včeraj se je začela v Clevelandu razprava zoper bivšega zapuščinskega sodnika Nelsona Brewerja, starega 68 let. Brewer je obtožen, da si je prilastil postopoma in to iz imovine, katere upravljanje mu je bilo izročeno kot odvetniku predno je postal sodnik, znesek $2,200. Pred 30 leti je bil v Clevelandu na zatožni klopi tudi en sodnik, takrat obtožen umora.

V osebi sodnika Brewerja gre med ostalim za naslednji slučaj:

Samuel Mond, sedaj že pokojni in bivši veteran, je postal slaboumen. Imel je zemljeknjižno zavarovano terjatev, nad to terjatvijo pa naj bi čuval Brewer. Na to mesto je bil postavljen leta 1925 in je ostal do leta 1940. V letih kot omenjeno si je Brewer pri izterjavanju in kasiranju terjatve prilastil $2,200.

Letne seje

Letna seja Gospodinjskega odseka Ameriško jugoslovanskega centra na Recher Ave. se vrši v četrtek zvečer ob 7.30 uri v navadnih prostorih. Članice so vabljene, da pridejo polnoštevilno. Na dnevnem redu bodo volitve odbornic in podano bo poročilo o zadnji priredbi.

—

Letna seja društva Washington, št. 32 ZSZ se vrši v sredo zvečer v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Pričetek ob 7. uri. Po seji se servira prigrizek. Članstvo je vabljeno, da se udeleži v polnem številu, ker bodo volitve uradnikov in ukrepalo se bo o važnih zadevah.

—

Jutri, v sredo zvečer, se vrši letna seja društva Sv. Ane, št. 4 SDZ v navadnih prostorih Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Tajnica bo pričela oddajati dividendne čeke že ob 6. uri in tudi po seji. Seja se prične točno ob 7. uri. Prosi se članice, da se gotovo udeležijo.

Vile rojenice

Vile rojenice so se zglasile na Zahvalni dan, 26. novembra pri poznani družini Mr. in Mrs. Frank Brodnick na 6207 Carl Ave. in pustile zalo hčerkico, kateri so dali ime Carol Marie, in ki je tehtala ob rojstvu osem funtov in 10 unč. Tako je postala Mrs. Mary Brodnick iz Carl Ave. zopet stara mama, Mr. in Mrs. Rudolph Hočevar iz Edna Ave. pa stari oče in stara mama.

Čestitamo!

McCarthy v zadregi

WASHINGTON, 7. decembra—Senator McCarthy rabi za svoja raziskovanja in preiskave denar. To poletje so demokratski člani njegovega senatnega pododbora izstopili. Senatni pododbor ima pravila, ki zahtevajo za sprejem gotovih sklepov, zlasti tistih, ki so finančne narave, večino glasov. McCarthy, tako se poroča, ima na razpolago le še vsoto okrog $200,000, katera vsota mu je odobrena, nikakor pa ne zadostuje, če naj vodi po svojem programu naprej preiskave. Ali si bo potrebne kredite dekretiral sam, torej kršil pravila, ali pa bo skušal sprijazniti se z demokratskimi senatorji, člani njegovega pododbora?

V zadnjih dneh je senator McCarthy na umiku. Hitel je zatrjevati, da mu ne gre za to, da bi ubil avtoriteto predsednika Eisenhowerja, kakor tudi ne njegove popularnosti, ker se verjetno zaveda, da bi v tem dvoboju propadel. McCarthy je začel v isti sapi poveličevati delo predsednika Eisenhowerja, kakor tudi državnega tajnika John Foster Dullesa, ki da sta po teh novih izjavah na mestu in opravljata svoje posle dobro.

McCarthy je znašel nov politični izraz, ko je dejal, da gre za "častno zmoto," kadar gre za zmoto Bele hiše ali njega samega.

Zopet—hladilnik

To pot je šlo brez smrtne nesreče. V Stocktonu, Cal., se je skupina dečkov igrala z velikim hladilnikom. Nepremišljeno so v hladilnik zaprli pet dečkov. Na srečo je bila obveščena policija, ki je urno prišla na lice mesta, zvrtala luknjo, skozi katero je prišel zrak v notranjost in tako rešila dečke gotove smrti. Dečkom v hladilnici je že primanjkovalo zraka.

V zadnjih osmih letih je našlo 81 ameriške mladine smrt v zapuščenih hladilnikih. V letošnjem letu so ti slučaji pogostejši in imamo do sedaj že 28 otrok, ki so našli svoj grob v hladilniku, ki ni bil več v rabi.

PETROLEJ V AVSTRALIJI

SYDNEY, 6. decembra—Vest, da so v Avstraliji odkrili velika petrolejska ležišča, se potrjuje. Za ta ležišča se je takoj zainteresirala ameriška Standard Oil Co. iz Californije, ki je že določila $10,000,000 kot prvo vsoto za investicije in poslala na lice mesta svojega podpredsednika in strokonjake v produkciji olja.

(Tudi sicer so investicije dolarja v Avstraliji mnogo večje, kakor investicije angleškega funta šterlinga, čeprav je Avstralija angleški dominijon).

Dodatno poročilo

Dodatno k poročilu o smrti pokojnega Antona Race se sporoča, da zapušča poleg včeraj označenih sorodnikov, tudi tri brate in dve sestri v stari domovini: Jožefa, Karla in Ludvika, ter Jožefino Frank in Marijo Sluga.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HEnderson 1-5311 — HEnderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):

For One Year—(Za eno leto)	$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):

For One Year—(Za eno leto)	$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	7.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

ODLOMKI IZ ŽIVLJENJA RUSOV

(2)

Naše gospodinje, kakor tudi nas vse bo zanimalo nekaj podatkov iz ruskega realnega življenja in potreb.

Malenkov se je spravil na znižanje cen življenskim potrebščinam. Nekaj cen: eno jajce v dolarski valuti 20 centov, ena pomaranča 55 centov; funt mesa za zrezke $8.20; par ženskih čevljev $36. Razmerje med ruskim rubljem in ameriškim dolarjem je štiri rublje za en dolar. To razmerje pa ne odgovarja faktični vrednosti rublja in je višina rublja umetna ter ni ustaljena na podlagi pravil mednarodnega trga.

Kako je s stanovanjskim vprašanjem? Življenje v Rusiji, kolikor ne gre za kmete, je življenje v stanovanjskih kasarnah. Ogromna večina Rusov živi v takih okoliščinah. Kogar spravijo v to stanovanjsko hišo, temu ni mogoče, tudi če išče še takih pretvez, iti iz tega stanovanja. Tudi do šest ljudi je nagačenih v eno sobo. Družina z otroci je lahko vesela, če ima na razpolago dve sobi.

Kaj pa če se zakonca ločita ali pa če gre zakon sploh narazen? Prva žena ali prvi mož sta imela nakazano skupno sobo, izselitev je brez oblastvenega dovoljenja nemogoča. Torej ne preostaja drugega, če se eden ali drugi drugič poroči, da se novi del zakona sprijazni z usodo in tako se dogodijo slučaji, da živi prva žena z drugo, čeprav se ena ali druga taktično odmika iz kota v kot, da bi bile druga od druge čim dalje vstran.

Skupne stanovanjske hiše ali recimo kasarne imajo dosledno komunističnemu nauku skupne kuhinje, skupne kopalnice. Ameriška statistika navaja, da je 98 odstotkov tega prebivalstva navezano na skupne kuhinje in skupne kopalnice. Kako se razvija življenje po skupnih kuhinjah in skupnih kopalnicah, si lahko predstavlja vsakdo sam zase. Ali imajo moderne udobnosti recimo ameriškega stanovanja? Nameščenstvo ameriškega poslaništva v Moskvi trdi, da so hladilniki na razpolago; moti pase tisti, ki misli, da je možno zledeniti kako stvar, ki se postavi v hladilnik. Tudi poznajo sesalce za prah. Poslaništvo jih je nekaj nakupilo, pa so odpovedali. Dobavitelj je dal potrebno garancijo; ko so zahtevali popravilo, so dobili odgovor—da Amerikanci ne znajo rabiti tega sesalca, da namreč niso nikdar imeli pojma kaj je moderna tehnika, vsled česar se je moralo pripetiti kar se je pripetilo.

Moderna civilizacija zahteva gotovo kulturo oblek. Po mednarodni statistiki vzeto je Sovjetska zveza edina dežela, ki je nacionalizirala tudi spodnje perilo in ga tipizirala za vse enako. Vstop sovjetskega vojaštva v svet izven železnega zastora za časa druge svetovne vojne in po njej, je povzročil v ožjem krogu nekaj sprememb, ki so pa bile kmalu pozabljene. Štirje ruski generali, ki so bili na dolžnosti v Berlinu, so poslali svojim ženam v Rusijo spalne srajce. Rusinje so se blaga razveselile in ga nosile kot nekaj izrednega, toda ne ob prilikah, za katero je bilo namenjeno.

Ruska avtomobilska industrija je kopija zapadnega sveta, le da so proizvodi, avtomobili—prikrojeni po domače.

Ali so tajnosti in skrivnosti, ki so obdajale Ruse pod Stalinom, izginile pod Maleńkovim? Kaj je z bivšim vsemogočnim notranjim ministrom Berio, kaj je z atomsko bombo?

Odgovor—neprodirna skrivnost v obeh vprašanjih. Nihče ne ve ali je Berio živ ali mrtev; ne izključuje se pa možnost, da se nahaja res nekje v inozemstvu. Če je bil autor vseh možnih policijskih pretkanosti, zakaj bi jih ne uporabil v prvi vrsti zase, ko je slutil, da mu preti življenska nevarnost?

O atomskem orožju v Rusiji se lahko ugiblje, vendar pa vse le ostane pri ugibanju. Morda imajo navadno atomsko bombo. Morda imajo vodikovo bombo. Ruski delegat pri Združenih narodih Andrej Višinski je hotel prestrašiti zunanji svet ko je trdil, da ima Sovjetska zveza tudi drugo orožje, o katerem zapadni svet nima niti pojma. Morda, morda....Težko je reševati uganke v politiki!

L.Č.

Urednikova pošta

Prošnja na domačine iz Slivarske vasi

CLEVELAND, Ohio — Dragi mi farani! Pred nekaj časa sem dobila spodaj priobčeno prošnjo, katera je prva iz naše fare. Kot veste, veliko je bilo prošenj od vseh krajev ali od nas nikoli. Mi smo vedno pomagali po naših močeh, včasih tudi več kot nam je bilo mogoče. Dostikrat sem mislila, da mi vedno damo za druge, za naše pa nič.

Ko sem se lansko leto nahajala tamkaj na obisku, sem videla, v kakšni potrebi so, da kdor še ni videl, sploh si ne more predstavljati revščine naših krajev. Po mojem mnenju so še največ prizadeti, ker jim je Trst zaprt. Če se kdaj reši to vprašanje, je upanje, da si bodo naši ljudje zopet pomagali, in nam ne bo treba več toliko pomagati. Saj vem, da smo se tega že vsi naveličali.

Sedaj vas samo še to prosim, da prispevate nekaj k tej prošnji. Jaz bom vsa imena skrbno zabeležila in objavila ob zaključku. Želela bi poslati te prispevke vsaj en teden pred Božičem, tako, da bi gospod župnik res imel veselo oznanilo v cerkvi v Slivji pri Materiji.

Torej, kdor se še zaveda, da je bil tamkaj krščen in birman, in ako imate še malo spomina na rojstno vas, vas iskreno prosim, da nekaj prispevate. Tudi vaši sorodniki vam bodo zelo hvaležni. Pošljite prispevke na moj naslov, ali pa me pokličite telefonično KE 1-1949.

Jennie Hrvatin,
17921 Waterloo Rd.,
Cleveland 19, Ohio.

"Slivje, 22. septembra 1953.

"Spoštovana gospa Ivanka!

"Prav lepo se Vam zahvalim jaz in kuharica za paket, ki ste ga nam poslala. Po Vašem namenu bom naredil osem sv. maš.

"Zdaj pa bi Vas nekaj drugega prosil, če Vam je mogoče. Župna slivarska cerkev ima 60,-000 (šestdeset tisoč) dinarjev dolga. Duhovnik, ki je bil pred mano tukaj, je cerkvi nabavil nove orgle, ki so stale 350,000 dinarjev, pa še zdaj niso izplačane. Jaz sem že tri leta tukaj, pa sem komaj izplačal 10,000 dinarjev. Prosim, če bi mogla kaj pomagati, da bi dolg poravnali, morda razložite zadevo tudi drugim, ki so blizu Vas in jih poznate iz Slivarske župnije in jih poprosite za pomoč.

"Lastnik orgel tirja denar, jaz pa sem v velikih skrbeh, kje in kako bi ga pripravil. Zelo hvaležen Vam bom jaz, pa tudi farani Vam bodo hvaležni, če bodo prejeli pomoč za cerkev od svojih rojakov v tujini. Bom ljudem oznanil, kdo je dal in kdo je poslala.

"V upanju, če Vam je mogoče, da boste kaj pomagali, Vas lepo pozdravljam.

"Franc Gombač, župnik,
Župni urad, Slivje 33.
pošta Materija-Sežana,
Slovenija, Jugoslavija."

Pero najdeno

Na bazarju krožka št. 1 Progresivnih Slovenk se je našlo nalivno pero. Kdor ga pogreša, naj pokliče tajnico na KE 1-2173 ali naj se zglasi na 18913 Cherokee Ave.

Vsem kulturnim in prosvetnim društvom ter pevskim zborom slovenskih izseljencev v Združenih državah ameriških

Ljubljana, v novembru 1953.

Dragi rojaki in rojakinje!

Sporočamo vam, da je Izvršni odbor Slovenske izseljenske matice na zadnji seji sklenil, da poživi delo svoje kulturno prosvetne sekcije. Naloga te sekcije je, da kulturno prosvetnim društvom in pevskim zborom naših izseljencev, posreduje gradivo, ki ga potrebujejo pri svojem delu: pevskim zborom pesmi in note, knjižnicam slovenske knjige, dramatskim zborom slovenske izvirne igre in drame, literarno gradivo za razne proslave, narodne noše in vse vrste slovenskega narodnega blaga.

Če boste potrebovali kakega od zgoraj naštetih predmetov, se prosimo, obrnite na našo sekcijo, ki se bo potrudila ustreči vaši želji, kakor tudi želji posameznih rojakov.

Razen tega vas prosimo, da nam pošljete natančen naslov vašega društva z navedbo dejavnosti, ki jo opravljate (pevsko, dramatsko, instrumentalno itd. društvo), da bi kulturno prosvetna sekcija lahko izpopolnila seznam društev v Združenih državah ameriških.

Hkrati pa ima kulturno prosvetna sekcija Slovenske izseljenske matice nalogo, da zbira od društev naših rojakov njihovo zgodovinsko gradivo, fotografije, diplome in druge dokumente, zgodovino njihovega dela, itd.

Prosimo vas, da bi članstvo vašega društva seznanili z nalogami naše sekcije ter se z njimi obenem porazgovorili, kako bi nam pomagali pri delu za zbiranje zgodovinskega gradiva društev. Kakor veste, imamo že precej fotografskega gradiva društev, zgodovinski popis dela pa je še vedno precej skop. Obračamo se na vas s prošnjo, da bi v vsakem društvu izbrali osebo, ki bi bila pripravljena popisati zgodovino dela vašega društva.

Z ozirom na to, da bo Matica začela izdajati svoj list—vršijo se že priprave za prvo številko, ki bo izšla v januarju—je vaše sodelovanje tem bolj zaželjeno, ker bo list objavljal tudi vašo dejavnost v sedanjem času, kakor tudi odlomke iz vaše zgodovine.

V kolikor želite še pojasnil, nam, prosimo pišite! Toplo vas pozdravljamo in pričakujemo vašega odgovora.

Za kulturno prosvetno sekcijo:

Zima Vrščaj-Holy.

Nixon v Pakistanu

KARACHI, Pakistan, 7. decembra — Ameriški podpredsednik Richard Nixon se nahaja v Pakistanu. Splošno politično mnenje predvideva, da bo prišlo med Pakistanom in Združenimi državami do važnih pogodb. Napovedujejo, da bosta obe državi sklenili pogodbo o vzajemnem prijateljstvu in varnosti ter o medsebojni pomoči za slučaj vojnega napada na eno ali drugo državo.

Združene države so pripravljene dati Pakistanu potrebno vojaško pomoč. Vesti, da hočejo Združene države dobiti v Pakistanu vojaška oporišča, se kljub vsem zanikanjem še nadalje vzdržujejo.

Splošni politični vtis nadalje je ta, kar je mogel ugotoviti ob svojem prihodu tudi Nixon sam, da so politične vezi med Združenimi državami in Pakistanom močnejše, kakor pa med Indijo in Združenimi državami.

Wake Up! Sign Up! Look Up!
Join the
GROUND OBSERVER CORPS
CALL CIVIL DEFENSE

Ob Tihem oceanu

Piše FRANK KERŽE

Prikimal je december in ž njim tisti prazniki, ki ostanejo človeku najdelj v spominu. Po Evropi in po veliki večini Amerike je trdna zima. Kadar primem v roke časopis, vselej najdem dovolj takih ljudi, ki ne omenjajo drugega, kakor mraz, sneg, vihar, slaba pota in podobno. Ljudje, ki žive vse svoje življenje v Kaliforniji ali Floridi, si skoro ne morejo misliti, kaj vse to pomeni. In kaj je bilo dela vsaj za nekatere. Mraz se je pričel vselej nekako septembra. Ne da bi bilo kaj posebnega. En dan lep, drugi deževen, tretji vsaj toliko hladen, da je bil dober za eno slano.

Mi, ki smo iz starega kraja, smo se vedno delali tako, kakor da nam ni nič do tega, če je malo hladneje. A vseeno se nam je dobro zdelo, če smo malo zakurili peči z namenom, da se jutranji hlad prepodi iz hiše. Da, nekako septembra se je začelo in potem je šlo—kaj bi rekel, do konca aprila. Še majnik je bil včasih dovolj hladan, da se je človek rad umaknil v bezment, koder je bila še topla peč.

Torej septembra smo začeli z ognjem—ne vsak dan, ampak recimo vsak drugi ali tretji. In potem—bratec moj—celih osem mesecev. Ne mraz za teden ali mesec—pač pa mraz za dve tretjini leta, tega nisem maral nikdar. Niso to samo stroški za kurivo, ki so se tako podražili, da je gorka peč postala pravi problem. Spominjam se, ko sem plačeval samo en dolar za drobiž, katerega sem zmočil in nametal v peč.

Potem v Clevelandu, koder je doma mehki premog. Bil je dosti poceni, ampak slab v drugih ozirih. Pustil je take saje, kakor so kapniki v postojnski jami. A je bilo vsaj to dobro, da je bil tak premog poceni. Ko sem prišel v New York, so mi sosedje zaupali, da je prepovedano kuriti z mehkim premogom, ker preveč kadi. Moral si rabiti trd premog, ali pa olje. Cene so bile primeroma take, da ti je prišlo enako vse do tistega časa, ko je začelo v naši Ameriki zmanjkovati vsega. Govorili smo, da so šle cene gori. Kam gori? Sam ne vem. Od tistega časa je že dobrih deset let, a cene vsemu so se tako privadile, da ne vedo drugam kakor "gori." Kje se bo ustavilo, ne ve nikdo.

Torej po večini imate zimo povsod, po nekaterih krajih bolj milo, drugod kakor v blaženi Minnesoti pa hudo, da zmrzne človeku čik v ustih. Tako pravijo in mora biti že res. Hudomušneži pravijo, da se v Minnesoti, Montani in drugih severnih državah konča zima na 4. julija, začne se pa nanovo 5. julija.

To me spominja na prilike iz naše vasi. Nedaleč od nas je bila vas Kot, ki je slovela zato, ker je imela moža, ki je znal najbolj fajn dreti zobe. Pa še v drugo primero so devali to vas. Kadar so hoteli dokazati naši vaščani, da ni z eno stvarjo absolutno nič, so rekli, da je kakor košno pridelanje, da je bilo vsega zadosti, samo od Velike maše do svetega Roka. Če nimaš pratike pri rokah, ti bom zaupal, da je bila velika maša vselej 15. avgusta, dan kasneje, to je 16. avgusta je bil pa svet Rok.

Torej v zimi je primeroma vsa naša Amerika. Če že ni dovolj mraza za sneg, je pa dovolj mrzlega dežja, ki je včasih še bolj zopern. Jaz pa premišljam samega sebe, ko se dan za dnevom sončim v dneh, kakoršnih ni nikjer drugje. Zadnji dež smo imeli enkrat prve dni marca. Do decembra je parkrat malo pomočilo kar čez noč—to je vse. Gorkota gre okoli 80 stopinj, torej baš prav za slamnik. Jaz sem ga spravil za Zahvalni dan, in sicer zato, da ne bodo kaj ljudje rekli. Večina ljudi je tukaj kar gologlavih in bom rekel devet desetin nagih, tako v decembru, kakor v juniju ali juliju.

Sonce je tako neizrečeno gorko, kakor bi človek ležal na dobro zakurjeni starokrajski peči tedaj, ko jo pripravlja gospodinja za kruh. Jutra so neizrečeno krasna, kakor mi zatrjujejo drugi ljudje, zakaj jaz se počutim tako kakor v starem kraju o kresu, ko sem v otavo zakopan spal, če so me pustili. Da sem ušel hišnim klicem, naj vstanem, sem menjal ležišče slednji dan. Tako sem pa vsaj kdaj pa kdaj potegnil malo delj.

Torej jutra so krasna in kar rad verjamem, ne da bi se hotel prepričati o tem. Vem pa povedati o večerih, ko se sonce vtaplja v Pacifičnem oceanu, največji luži, ki jo premore ta svet. Človek začne kar sam med seboj govoriti, želeč, da pokliče ves svet za pričo, kaj je kalifornijski večer. Ali je potem kaj čudnega, da se mi zdi vsako leto desetkrat tako dolgo, kakor po navadi. Tukaj ni nobenih mejnikov, po katerih bi ločil razne dele leta. Kar od začetka do konca je en sam krasen dan, kakoršnih ne premore noben drugi del naše zemlje. Slednjo zimo sem imel mal revmatizem ali kar je že bilo. To se pravi, nekdaj je bil malenkosten, potem je pa začel postajati od leta do leta večji. In nekaj sorodnega, ki je bilo znano slavnemu občinstvu kot artritis. Vse to je izginilo in prešlo v večnost. Moja vaga je bila vse moje življenje jako ena in tista. A tukaj sem začel "jemati gori," kakor pravijo po domače. In šlo je tako, dokler se nisem pošteno skregal sam s sabo. Saj so mi bile vse obleke pretesne.

Torej ni kazalo drugega, kakor da začnem polagoma hujšati, dokler ne dosežem toliko, da mi bo obleka vsaj za silo prav. Tako sem ostal primeroma do danes, da vagam recimo ducat več, kakor kdaj poprej. Kaj mi tako zaleže—res ne vem. Najbrž bo tiho zadovoljstvo, da sem tukaj. Kaj bi ne bil—zima je enaka letu. Slednji dan ima vse, kar imate drugod le po mesecih. So hladni večeri, pa ne tako, da bi držal ogenj čez noč. So gorki dnevi—pa nikdar ne tako, da bi bili vroči. Vzrok je ta, ker imamo jako suho podnebje in čutite recimo 90 stopinj kakor je pri vas, kadar je 70. Kako je tukaj v primeri z vašim krajem, bom najbolj opisal s tem, da sem našel danes 1. deecmbra prve gobe. Zdaj bodo trajale tje do februarja, kar bi se reklo pri vas: vso zimo.

Ker boste imeli v tem mesecu seje, bi vam priporočal, da bi začeli misliti na to, kako bi združili Enakopravnost in Prosveto v en list. Jaz sem do danes dal dva nasveta, ki nista našla nikjer odmeva. Zato dodajam še tretjega. Predlog bi bil ta: Prosveta naj obdrži svojo tiskarno, kjer in kakor jo hoče z vsem, kar ima. Izdaja naj sredošnjo številko, kakor ve in zna. Odda pa naj štiri številke od dnevnika, to je za ponedeljek, torek, četrtek in petek. Te naj bi prevzela Enakopravnost "glih za glih." To bi se reklo, nobenega denarja in nobenih pogojev razven to, da Prosveta odda, Enakopravnost pa vzame. Vrednosti itak nima noben slovenski list nobene. Kar bi se doseglo s tem, bi bilo podaljšanje našega narodnega življenja. To podaljšanje zamore postati nekaj trajnega, če se bomo nekoliko bolj organizirali.

S tem bi se en dnevnik močno podprl. Zastopniki bi lahko delali, kakor do zdaj. List bi bil lahko večji, mogoče kar na osmih straneh vsaj dvakrat na teden. Mogoče bi šlo tudi za vsak dan, če bi se dobilo par dobrih oglasov.

Ta način združitve bi bil tak, da bi ne škodilo stvari. Prosveta bi bila v resnici na boljšem s tem, da se jo prepusti Enakopravnosti. Ona bi obdržala, kar bi bilo vnaprej plačanega. Enakopravnost bi od kraja nekoliko trpela, ker bi morala zakladati list za tiste, ki imajo plačano pri Prosveti. A v nekaj mesecih bi se to polagoma izravnalo, ker bi začele prihajati naročnine in oglasi. Šlo bi na kratko tako: Prosveta bi prenehala recimo 1. februarja. Vse do tedaj bi bilo njeno, kar pride. Vse od 1. februarja naprej bi bilo plačljivo Enakopravnosti.

V ti stvari ni treba nobenih pomislekov, ker bi bilo tako združenje najboljše in brez vsakih zaprek. Bilo bi veliko vredno za tisti list, ki bi prenehal, ker bi bila odveč vsaka likvidacija. Naročnike bi se zadovoljilo—kar je glavno. Če namreč list preneha, je treba plačati oziroma povrniti vse plačane naročnine, kar ne pomenja samo dosti denarja, ampak tudi dosti dela. Enakopravnost je inkorporirana, kar jo varje v slučajih krize. Prosveta ni.

Veste, ljudje moji, če hočemo kaj rešiti oziroma postaviti si za bodočnost, potem je treba dela. To se pravi, najprej je treba izbrati en odbor v Clevelandu. Ta naj stopi potem, ko se je konstituiaril, v zvezo z glavnim odborom mv Chicagu. Kakor veste, je Prosveta že dolgo problem za SNPJ. Gre sicer naprej, luknje se maše s tem, da se jemlje iz raznih skladov, dokler gre. Ampak dolgo ne pojde. Če se ne poprimemo stvari, to je ideje enega lista, bo za vse prepozno. In odgovornost bo zadela tiste, ki bi lahko takoj govorili.

Nekdo mi je pisal, naj jaz sam prevzamem to nalogo s tem, da stopim v zvezo z glavnim odborom SNPJ. Ampak jaz sem tukaj sam in ni v bližnji okolici naših, s katerimi bi mogel stopiti v zvezo. Meni se ne zdi pametno, da bi se en sam lotil naloge, ki je namenjena vsem, kar nas je tukaj. Logična centrala za take zadeve je Cleveland, koder je na tisoče članov SNPJ in na ducate društev. Tam naj bi sklicali en sestanek, na katerem bi volili odbor. Potem se začne naloga, da stopi v zvezo z glavnim odborom SNPJ. Jaz res ne vem, zakaj čakamo na tak sestanek v Clevelandu.

Pričakoval sem, da bomo že davno organizirani, pa se ni Cleveland niti zganil v tem vprašanju. Če vzprejmete moj današnji predlog, je stvar lahko končana, kakorhitro jo more dovršiti odbor SNPJ. V Clevelandu samem ne bo ovir. Mislim, da ne bo zaprek tudi pri SNPJ. Če vsi pokažemo dobro voljo, lahko končamo do novega leta. In to bi bilo daleč najboljše za bodoči list, za SNPJ in tudi za Enakopravnost, ker bi ji bil s tem postavljen nov temelj za bodočnost lista samega in vsega našega naroda v Ameriki.

Torej, na delo!—

TEKOM ČASA,
ko se zobozdravnik
nahaja na St. Clair Ave. in East 62nd St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticiralo in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.
Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določenega dogovora.
Dr. J. V. ZUPNIK
6131 ST. CLAIR AVENUE
Tel. ENdicott 1-5013
Njegov naslov je vogal East 62nd Street; vhod samo na East 62nd Street.
Urad je odprt od 9.30 zj. do 8. zv
Dr. J. V. ZUPNIK

Domovina se klanja spominu Etbina Kristana

(Nadaljevanje)

"OB KRSTI ETBINA KRISTANA"

Pod tem naslovom je v "Slovenskem poročevalcu" z dne 24. novembra izšel članek R. Golouha s sledečo vsebino:

"Slovensko delavstvo je izgubilo z Etbinom Kristanom markantnega glasnika in zvestega soborca. V delavskem gibanju se je pojavil okrog leta 1890 in je nato vse do današnjih dni neumorno deloval med našim ljudstvom v Sloveniji in v Ameriki.

"Le malo je znanega o njegovi prvi mladosti. Vemo, da je dovršil srednjo šolo in kadetnico v Zagrebu, se odpovedal vojaški službi in se posvetil novinarstvu. Sodeloval je nekaj časa pri "Agramer Zeitung" in hkrati urejeval športni tednik "Jugoslovanski ciklista." Nato je odšel na Dunaj in vstopil v uredništvo "Arbeiter Zeitung." Na Dunaju je tudi izdal svoje prvo literarno delo pod naslovom "Skice." To je zbirka drobnih črtic, napisanih v nemškem jeziku, ki jo je izdala dunajska železničarska organizacija. Na Dunaju je nekaj let vneto deloval med tamošnjimi jugoslovanskimi delavci, jih bodril in organiziral. Z vso silo svojega govorniškega in polemičnega talenta se je pojavil v Sloveniji na ustanovnem zboru Jugoslovanske socialnodemokratične stranke l. 1896. Kako tesne so bile tedanje razmere in kako težko je bilo organizirati delavce pod zastavo socializma, je razvidno iz njegovega poročila na tem zboru. "Na Dunaju — je dejal — je veliko jugoslovanskih delavcev in če bi bili vsi organizirani, bi lahko moralno močno podprli delo stranke v domovini. Pa so težave z njimi. V prvi vrsti iščejo dunajski krščanski socialisti pristaše med tujci, zlasti pa med Slovenci, misleč, da le-ti ne poznajo dunajskih razmer, in se jim v resnici posreči vloviti marsikaterega neizkušenega naivneža. Mnogi pa se sramujejo, da so delavci in Slovani. Nemške delavske organizacije nam ne morejo pomagati, ker ne morejo poučevati naših delavcev v materinskem jeziku." Na istem zboru je pri razpravi o hainfeldskem programu predlagal, naj se stranka imenuje Jugoslovanska socialistična stranka, in tako določno označil težnjo po združitvi vseh jugoslovanskih narodov. To je bila prva jugoslovanska stranka na našem jugu.

Etbin Kristan je šel nato v Trst in tam l. 1898 ustanovil "Rdeči prapor," ki ga je urejeval z vso živahnostjo svojega temperamenta, s svojo govorniško vnemo pa navduševal ljudske množice za socialistično stvar. Slovensko delavstvo v Trstu je navdušeno spremljalo in podpiralo javno delo Etbina Kristana. Pa tudi po drugih krajih Slovenije so se že začele pojavljati prve večje tovarne in so se odpirali novi rudniki. Število članov delavskih sindikalnih in političnih organizacij je nenehno naraščalo, vodili so se prvi večji štrajki. Reakcionarni ukrepi niso mogli ustaviti pohoda ljudskih množic. Ni bilo večjega ali manjšega industrijskega kraja v Sloveniji, kamor ne bi delavci vabili Etbina Kristana, da jim z njemu lastno bleščečo zgovornostjo pokaže pot v socializem. V teh letih do začetka prve svetovne vojne je najintenzivneje deloval na vseh področjih javnega dela. Bila so leta borbe za najosnovnejše pravice delavstva, za osemurni delavnik, za splošno in enako volilno pravico, ki se je dotedaj odrekala delavskemu razredu. V tistih letih neprestanih borb in neumornega dela je hkrati spisal svoja najboljša literarna dela, od "Kato Vrankoviča" do "Samosvojega." Bil je hkrati nekaj let intendant ljubljanskega dramskega gledališča, nekaj svojih socialnih dram pa ni le spisal, jih je tudi sam režiral in igral. Poglavje zase predstavljajo njegovi referati na letnih zborih Jugoslovanske socialistične stranke. V teh Kristanih govorih se zrcalijo vse borbe delavstva s podjetništvom in z meščanskimi strankami zlasti s slovenskim klerikalizmom, ti govori napovedujejo krvavi razplet avstroogrske krize in bližajočo se prvo svetovno vojno.

Kristan je odšel v Ameriko ob izbruhu prve svetovne vojne. Njegovo delo med ameriškim delavstvom ni bilo nič manj intenzivno in plodno. Sodeloval je pri tamkajšnjih slovenskih socialističnih listih, urejeval "Proletarca" in živahno spremljal boj jugoslovanskih narodov za svojo združitev. Znana čikaška izjava slovenskih delavcev v Ameriki je njegovo delo. V njej pravi: "Edino uspešno rešitev slovenskega in sploh jugoslovanskega vprašanja vidimo v politični združitvi vseh jugoslovanskih delov, ki pa prepušča avtonomijo vsakemu delu v vseh rečeh, katere niso po svoji naturi vsem skupne."

Realizacija te ideje je mogoča v politični obliki jugoslovanske federativne republike, ki jo s tem označujemo za svoj cilj.

Zedinjenje Jugoslovanov se ne more uspešno izvršiti v nobeni sedaj obstoječih držav, ker so si njih interesi povsod nasprotni in ker bi ne bilo tako zedinjenje v bistvu nič drugega kakor aneksija. Problem se more rešiti le z ustanovitvijo popolnoma nove tvorbe, v katero vstopijo vsi deli po svoji svobodni volji.

Jasno je, da ne more biti taka nova tvorba nič drugega kakor federativna demokratična republika. Ustvarjanje nove monarhije v času, ko se rušijo stare, bi spravilo Jugoslovane v smešno, žalostno nasprotje z duhom časa, z zmagujočo svetovno demokracijo in z njih lastnimi potrebnami."

Jugoslovanske buržoazne stranke niso bile za federativno republiko. Bile so za monarhijo in centralizem, bile so raje v smešno-žalostnem nasprotju z duhom časa. Jugoslovansko federativno republiko so ustvarili v drugi svetovni vojni partizani z borbo proti fašizmu, nacizmu in jugoslovanskemu kolaboracionističnemu monarhizmu. Čikaška izjava Etbina Kristana je bila za toge jugoslovanske buržoazne stranke blasfemija.

Veliko delo je izvršil Etbin Kristan po prvi svetovni vojni tudi v jugoslovanski narodni skupščini. S svojimi ognjevitimi govori je zaman svaril tedanje centralistične vlade pred reakcionarnimi ukrepi na škodo delavstva in nacionalno zatiranih narodov. Na višku svoje naloge je bil Etbin Kristan tudi za časa druge svetovne vojne. Razumel je takoj ves zgodovinski pomen narodno osvobodilne borbe v Sloveniji in Jugoslaviji. Zoperstavljal se je odločno rovarjenju uradnih emisarjev jugoslovanske monarhije v Ameriki, s peresom in z besedo je navduševal ameriške Jugoslovane za osvobodilni boj junaške partizanske vojske, v odločilnem trenutku je bil zopet ves kakor nekoč mladeniško revolucionaren, neuklonljivo uporen. Od vseh slovenskih javnih delavcev in pisateljev se je najdalje zadrževal med slovenskimi delavci v Ameriki, jih dvigal, bodril, združeval; predstavljal je trajno duševno vez med domovino in Ameriko. Največjega pomena pa je bil njegov jasen, odločen nastop za časa osvobodilne borbe. Pridobil je s tem ameriške zavedne delavce in Slovence za novo Jugoslavijo, ki je sredi vojnih strahot in viharnih borb gradila svojo federativno socialno republiko delovnih ljudi.

Etbin Kristan je bil jasen dialektik, velik govornik, sijajen novinar. Ustvaril bi bil verjetno tudi večja in močnejša literarna dela, da ga niso politične borbe stalno tako intenzivno zaposlovale. Bil je organizator, retorik, filozof, pisatelj — predvsem pa borec in človek plemenitega srca in širokih pogledov. O njem je Ivan Cankar pravil, da izpolnjuje najvažnejšo nalogo v času "Moderne," razširja vodilne ideje prebujenega slovenskega duha med najširše množice, jih pojasnjuje in popularizira.

Etbin Kristan je bil med prvimi borci slovenskega socializma. Dočakal je visoko starost in dočakal, da je videl uresničene svoje težnje. Zaslužil je to. Slovenskemu delavstvu bo ostal v spominu kot markantna pojava borca, ki ni klonil, kot svetal lik, ki je ostal do konca svoje življenjske poti zvest svojemu idealu, idealu socialne pravičnosti in blaginje delovnih ljudi.

(Dalje sledi)

Novi posnetki sonca se obetajo

Pod nadzorstvom angleških strokovnjakov izdelujejo v neki tovarni letalske industrije orjaški balon, ki bo dvignil teleskopsko kamero 24,384 m visoko, kjer naj bi posnela Sonce. Ta edinstveni astronomski uspeh naj bi dosegli v septembru. Glavni namen je posneti na Soncu bledo svetlobo okrog roba, ki jo vidijo zvezdoslovci samo med popolnim sončnim mrkom. Z avtomatično kamero, montirano na velik teleskop, upajo zvezdoslovci prodreti prah in meglo, ki jih ovira v nižjih zračnih plasteh, da ne morejo dobiti jasne slike sončne površine. Kamera bo imela posebno ogledalo, ki bo preneslo sliko teleskopa na lečo. Poseben mehanizem bo omogočil na robu teleskopa natančno zbrati sončno svetlobo in jo usmeriti skozi cev teleskopa. Svetloba se bo odbijala od ogledala na vrh cevi in prenašala v kamero.

Druga avomatična naprava usmerja teleskop natančno na Sonce, tretja pa upravlja padalo, ki naj bi prineslo teleskop in kamero nazaj na Zemljo. Vso napravo bodo postavili v posebno nepremočljivo škatlo, ki bo plavala na vodi, če bi padalo padlo na morje. Razpisali bodo bogato nagrado, ki jo bo dobil, kdor bi našel padalo s teleskopsko kamero, kjerkoli bo pristala.

Vse priprave vodi predstojnik Gastrofizikalnega oddelka univerze v Cambridgeu, profesor Roderick Radmen. Veliki plastični balon s premerom nad 40 m pa je delo profesorja bristolske univerze Ceceila Powella in njegovih asistentov. Univerza v Bristolu že dolgo preizkuša velike z vodikom napolnjene balone za proučevanje kozmičnih žarkov. Enega njenih balonov so nedavno uporabili za proučevanje kozmičnih žarkov na Sardiniji. Na vprašanje novinarjev je prof. Powell odgovoril:

"Lotiti smo se morali čisto novega vprašanja, ko smo sklenili zgraditi balon, ki bo dvignil teleskopsko kamero 24,384m visoko. Upamo pa, da se nam bo to posrečilo in da bomo dobili na tisoče posnetkov, med katerimi bo vsaj nekaj dobrih. Kamera bo snemala z avtomatičnim mehanizmom vsakih pet sekund."

NASVETI

Steklenice, v katerih je bilo olje, očistimo prav lepo, če jih izplakujemo v vodi, v kateri je malo hipermangana.

*

Jajčnih lupin ne vrzimo proč. Če jih dobro zmeljemo ali stolčemo, so dober dodatek mehki kurji krmi, posebno pozimi. Voda, v kateri so se lupine namakale kakih 10—14 dni, ugodno vpliva na razvoj cvetlic, če jih z njo zalivamo.

*

Tečaje pri oknih, vratih itd. navadno mažejo z oljem ali s kakšno mastjo. Dosti boljše pa je, če jih namažemo z grafitom.

*

Če nam ogenj nagaja in slabo gori, si pomagamo tako, da potresemo žerjavko s pestjo kuhinjske soli; ogenj bo zagorel.

*

Razen DDT preparatov (pepein, Pantakan), ki jih bolj in bolj uporabljamo pri uničevanju mrčesa, se dobro obnese tudi petrolej, ki smo v njem dan ali dva namakali naftalin.

*

Predmete iz mavca (kipe itd.) očistimo tako, da jih dobro prevlečemo z gosto kašo iz škroba in vode. Ko se škrob posuši, sam odstopi in pobere vso nesnago.

*

Zelo dobro gnojilo za sobne rastline je voda, v kateri smo oprali meso. Trdijo, da prav tako ugodno vpliva na razvoj ostalih rastlin celo sadnega drevja.

*

Metel, kjer se je sirek zvil, ne bomo precej vrgli proč; sirek se bo poravnal, če bomo metlo držali nekaj časa nad soparo.

*

Kumare na gredah ne bodo postale genke, če jih bomo redno zalival; vlaga v zemlji je proti grenkobi najvažnejša.

Stročji fižol izgubi svojo naravno barvo in potemni, če ga kuhamo v posodi iz aluminija. Zato je bolje, da ga kuhamo v emajliranih posodah.

*

Meso se poleti kaj rado pokvari, če ga precej ne porabimo. Teletino ubranimo pred kvarjenjem tako, da jo namočimo v mleko in postavimo na hladno. Meso se ne kvari, pa tudi mehkejše je.

*

Zelo dobro sredstvo za pranje barvastega volnenega blaga je voda, v kateri so se kuhali listi bršljana (1-2 dkg bršljanovih listov na 1 liter vode), peremo brez mila, na koncu pa blago splaknemo še v čisti vodi.

*

Mušji madeži delajo čistim gospodinjam velike preglavice, ker jih je le težko odstraniti. S pohištva jih najlažje odstranimo, če jih zdrgnemo s petrolejem, nato pa dobro obrišemo s suho, mehko (najbolje volneno) krpo.

Zastopniki "Enakopravnosti"

Za st. clairsko okrožje:
JOHN RENKO
1016 East 76th Street
UTah 1-6888

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje:
JOHN STEBLAJ
17902 Nottingham Road
IVanhoe 1-3360

Za newburško okrožje:
FRANK RENKO
DIamond 1-8029
11101 Revere Avenue

Sodelovanje živali s človekom

Znano je, da je človek že v davni preteklosti vpregel razne živali v svojo službo: konje, osle, mule, kamele, alpake in govejo živino za ježo ali vprego ali za oboje, pse za čuvaje in gonjače divjačine, sokole za lov ptic in tako dalje. Mnoge živali je človek tudi udomačil, da mu dajejo mleko, meso, volno ali jajca. Trenirane slone so že v davni preteklosti porabljali za parade, za vojno in za prava težaška dela.

Manj znano pa je, da v modernih časih porabljajo živali tudi v nastopih za filmske slike. In nekatere teh treniranih živali dobivajo plače, ki jim jih zavida marsikateri človeški igralec. Seveda, plače prejemajo njihovi lastniki in učitelji, živalski igralci pa dobivajo le brezplačno oskrbo.

Na primer, Tamba, je opica, vrste šimpanezov, ki že vrsto let sijajno nastopa v filmih džungelskih predstav in ima milijone občudovalcev. Medvedka Rosie je bila pred 17 leti rojena v Brooklynu in njeni nastopi so zelo priljubljeni. Flippy je delfin, treniran, da skače skozi obroč nad vodo, da vprežen vleče plavalne deske in da izvaja razne akrobacije. Za plačilo dobi zadostno ribje kosilo.

V Richmondu, Virginia, imajo mulo Lady Wonder, ki ima baje preroški dar in odgovarja na razna vprašanja ter napoveduje bodočnost, potom posebnega "typewriterja," katerega operira z gobcem. Baje dostikrat zadene, toda se je zmotila leta 1948, ko je pred predsedniškimi volitvami prerokovala zmago Deweya. Tega ji ni preveč zameriti, ker takrat so se motili tudi milijoni inteligentnh državljanov.

Cirkus Ringling Brothers ima 67 let staro slonovko Big Ruth, ki vodi povorke slonov, se v cirkusu postavlja na glavo in včasih opravlja kakšno lažje delo. Za te aktivnosti dobi zveženj sena, 50 galon vode in 32 funtov otrobov na dan. Druge plače ne zahteva.

Pes J. J. Morgan nima posebnih talentov, toda gleda tako žalostno, da igralci za televizijo radi plačajo $125 za vsak njegov nastop. Enako dobro "gor vzeta" je od strani občinstva mula Francis, zaradi svojega "muljega" smeha o pravem času.

Znano je, da za filmske nastope trenirajo tudi konje, za posamezne nastope in za nastope v skupinah. Dalje je znano, da pri snemanju filmskih slik nastopajo tudi mačke, gosi, papige, kanarčki in pripadniki drugih živalskih vrst. To končno ni nič čudnega, ker kljub vsej mehanizaciji so človeške aktivnosti še vedno do neke mere v zvezi z živalmi. Filmske slike pa skušajo človeško življenje prikazati čim bližje realnosti ali vsaj verjetnosti.

—NEW ERA, glasilo ABZ

VAS MUČI REVMATIZEM?
Mi imamo nekaj posebnega proti revmatizmu.
Vprašajte nas.
MANDEL DRUG CO.
Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.
15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034
Pošljemo karkoli prodamo kamorkoli.

BOŽIČNO DARILO!
Kupite si to krasno novo harmoniko, za žensko, 120 basov, 8 vrst, 6 ključev. Samo $195. Prodaja lastnik.
Vpraša se na
7710 MELROSE AVE.,
od E. 79 St. in Wade Park Ave.

Smrt je kruta — brez srca, kar vzame — več nazaj ne da . . .
Poslednji dnevi ko se dragi preminul nahaja na mrtvaškemu odru, ostanejo v trajnem spominu.
Tiho dostojanstvo lepo opremljenega pogrebnega zavoda bladejno vpliva na žalujoče. Naj bo pogreb poceni ali drag, pri nas je posluga vedno najboljša.

MARY A. SVETEK
Slovenski pogrebni zavod
478 E. 152 St. KE 1-3177
Cleveland, Ohio

IŠČE SE STANOVANJE

STAREJŠA DVOJICA
nujno potrebuje stanovanje, najrajši 4 sobe. Če ima kdo za oddati, naj sporoči na
IV 1-2006

DELO DOBIJO MOŠKI

IZVRSTNA PRILIKA
za moškega, ki ima izkušnjo v prodajanju, da se pridruži našemu podjetju. Mora ima obširno poznanstvo in govoriti slovenščino. Določena plača, provizija in avto za demonstracijo.
FRANKEL CHEVROLET
1258 EAST 105th STREET

Oglašajte v Enakopravnosti

KRASNA BOŽIČNA DREVESCA BOSTE DOBILI NA IZBERO
po zmernih cenah pri
WEITZEL WINDOW COMPANY
6916 SUPERIOR AVENUE

M & M VARIETY STORE
492 EAST 200th STREET
IMA LEPO IZBERO VSAKOVRSTNIH BOŽIČNIH OKRASKOV IN IGRAČK ZA OTROKE.
Kupite sedaj, vam spravimo do božiča, in plačate pozneje.

PRE-CHRISTMAS SALE

Timed for Christmas Giving
Priced to save you $20.00
The most wanted gift of all!

Sealy
INNERSPRING MATTRESS

ONLY $39.95
$59.50 VALUE
GIVE GOOD HEALTH
The Best Gift of All!

Save $20.00 on this luxurious Sealy Innerspring Mattress...a genuine $59.50 value...SALE PRICED FOR CHRISTMAS at a modest $39.95. You get this terrific savings of ONE-THIRD on a genuine Sealy Innerspring that has the identical luxury features found in top quality mattresses. This Christmas, give the best gift of all...GOOD HEALTH!

CHECK THESE LUXURY FEATURES
✓ Same high coil count as $59.50-quality mattress!
✓ Same body-balanced innerspring unit!
✓ Same pre-built borders for longer wear!
✓ Same durable, decorator-designed covers!

Norwood Appliance & Furniture
6202 St. Clair Avenue
OPEN EVENINGS
EN 1-3634 **John Susnik**

L. N. TOLSTOJ

RODBINSKA SREČA

ROMAN

(nadaljevanje)

Objel me je z eno roko in se je sklonil k mojemu obrazu. "Le naj se, le naj se nabere sram in greh nad mojo glavo."

—Je vous aime,—je zašcpetal z glasom, ki je bil tako podoben glasu mojega moža. Spomnila sem se moža in otroka, kakor dveh dragih bitij, ki sta zdavnaj živeli in s katerima sem že zdavnaj vse končala. Toda nenadoma se je izza ovinka zaslišal glas L. M., ki me je klicala. Zavedela sem se, mu iztrgala svojo roko in sem, ne da bi se ozrla nanj, skoro stekla za L. M. Sedli sva v voz in šele tu sem ga pogledala. Snel je klobuk in me je smehljaje se nekaj vprašal. Ni razumel tistega neizraznega gnusa, ki sem ga ta trenutek čutila napram njemu.

Življenje se mi je zazdelo tako nesrečno, bodočnost tako brezupna, preteklost tako črna! L. M. je govorila z menoj, toda jaz nisem razumela njenih besed. Zdelo se mi je, da govori z menoj le iz usmiljenja, da bi skrila prezir, ki ga vzbujam v nji. V vsaki besedi, v vsakem pogledu sem slutila ta prezir, to žaljivo usmiljenje. Poljub mi je v sramoto žgal lice in misel na moža in otroka mi je bila neznosna. Ko sem ostala sama v svoji sobi, sem upala, da bom lahko premislila svoj položaj, toda samo me je bilo strah. Niti čaja, ki so mi ga prinesli, nisem izpila in sem se, ne da bi sama vedela zakaj, pričela z naglo vnemo še tisti hip odpravljati na večerni vlak v Heidelberg k možu.

Ko sva sedli s služkinjo v prazen voz in je stroj potegnil, da je zavel vame skozi okno svež zrak, sem se pričela zavedati in si jasneje predstavljati svojo preteklost in bodočnost. Vse moje življenje v zakonu, od najine preselitve v Peterburg, se mi je nenadoma pokazalo v novi luči in mi je kot ukor leglo na vest. Prvič sem se živo spomnila najinih načrtov, prvo mi je prišlo v nih prvih časov na kmetih, najinih načrtov, prvi, mi je prišlo v glavo vprašanje: kaj je bilo pa njegovo veselje ves ta čas? In začutila sem, da sem kriva pred njim. "Zakaj pa me ni vstavil, zakaj je licemeril pred menoj, zakaj me je užalil? — sem se vpraševala.—Zakaj ni uporabil svoje ljubavne oblasti nad menoj? Ali me morda ni ljubil?" Toda naj je bil še tako kriv, poljub tujega človeka je ostal na mojem licu in jaz sem ga čutila. Čim bolj sem se bližala Heidelbergu, tem jasneje sem si predstavljala moža in tem bolj strah me je postajalo svidenja. "Vse, vse mu povem, vse bom oprala s solzami kesanja,—sem si mislila,—in odpustil mi bo." Toda sama nisem vedela, kaj "vse" mu bom povedala, in sama nisem verjela, da mi bo odpustil.

Toda čim sem stopila k možu v sobo in sem ugledala njegov pokojni, čeprav začudeni obraz, sem začutila, da mu nimam kaj praviti, da mu nimam ničesar priznati in da ga nimam za kaj prositi odpuščanja. Ne izrečeno gorje in kesanje sta morala ostati v meni.

—Kaj pa, da si se tako nenadoma spomnila?—je rekel mož; jaz sem hotel pa jutri k tebi.—Ko pa se je natančneje ozrl v moj obraz, ga je obšlo nekaj kakor strah.—Kaj pa je? kaj pa je s teboj?—je spregovoril.

—Nič, — sem odgovorila in sem komaj zadrževala solze.—Prišla sem za stalno. Če hočeš, se že jutri lahko odpeljeva v Rusijo.

Gledal me je dovolj dolgo in pozorno.

—Povej vendar, kaj pa se ti je pripetilo?—je vprašal.

Nehote sem zardela in povesila oči. V njegovih očeh je blisnilo čuvstvo užaljenosti in srda. Prestrašila sem se misli, ki bi mu lahko prišle in sem mu rekla s tako silo pretvarjanja, kakršne se niti sama nisem nadejala:

—Nič se ni zgodilo, enostavno dolgočasno in težko mi je postalo sami in mnogo sem premišljevala o najinem življenju in o tebi. Že toliko časa sem kriva pred tabo! Zakaj hodiš z menoj po svetu, če ne hodiš rad? Že toliko časa sem kriva pred teboj,——sem ponovila in spet so mi solze stopile v oči.—Preseliva se na kmete, in sicer za vselej.

—Ah! draga moja, pusti no takele čuvstvene prizore,—je rekel hladno.—Da bi šla rada na kmete, je čisto prav, ker imava že tudi denarja malo; a da za vselej, to so pa sanje. Saj vem, da ne boš mogla živeti. Zdaj se pa raje napij čaja, to bo bolje,—je končal in je vstal, da bi pozvonil natakarju.

Predstavila sem si vse, kar si je lahko mislil o meni, in sem bila užaljena od tistih strašnih misli, ki sem mu jih pripisala, ko sem vjela njegov negotovi in kakor da osramočeni pogled, ki je bil uprt vame. "Ne, noče in ne more me razumeti!" Rekla sem mu, da grem pogledat otroka in sem odšla iz njegove sobe. Želela sem si biti sama in jokati, jokati, jokati . . .

IV.

Davno nekurjena, prazna nikolska hiša je znova oživela, toda tisto, kar je nekoč živelo v nji, ni več oživelo. Mame ni bilo več in tako sva bila sama drug proti drugemu. Ali zdaj nama samota ni bila samo nepotrebna, marveč nama je bila nerodna. Zima je minila tem slabše zame, ker sem bila bolna in sem si opomogla šele po rojstvu mojega drugega sina. Odnošaji med menoj in možem so ostali, kakršni so bili v mestu, prijateljsko-hladni, toda tu na kmetih me je vsaka deska v tleh, vsak zid, vsak divan spominjal, kaj mi je bil in kaj sem zgubila! Kakor da bi bila med nama neka neodpuščena žalitev, kakor da me neprestano za nekaj kaznuje, obenem pa kakor da se dela, da sam tega ne vidi. Prositi odpuščanja nisem imela za kaj, prositi pomilostitve—toda kakšne: kaznoval me je samo s tem, da mi ni več dajal vsega samega sebe, vse svoje duše kakor prej: toda tudi sicer je ni oddajal ničemur in nikomur drugemu, kakor da je nima več. Včasi mi je prihajalo na misel, da se samo dela takega, da bi me mučil, da pa je prejšnje čuvstvo še živo v njem, in skušala sem ga izzvati. Ali vsakokrat je bilo, kakor da se izogiba odkritosrčnosti in da se vsake čuvstvenosti boji kot nečesa smešnega. Njegov pogled in izraz njegovih besedi sta govorila: vse vem, vse vem, kaj bi govorila, tudi vse tisto vem, kar bi rada rekla. Vem tudi to, da boš rekla tako, storila boš pa drugače. Spočetka me je ta strah pred odkritosrčnostjo žalil, a pozneje sem se navadila misliti, da to ni neodkritost, marveč pomanjkanje potrebe po odkritosti. Zdaj ne bi več spravila iz ust, da ga ljubim, ali prošnjo, naj z mano moli, ali da naj pride poslušat, kaj bom igrala. Med nama je bilo že čutiti neka pravila spodobnosti. Živela sva vsak zase: on s svojimi posli, za katere se meni ni bilo treba in za katere se tudi nisem hotela brigati, jaz s svojim brezdeljem, ki ga ni več žalilo ne žalostilo kot prej. Otroka pa sta bila še premajhna in naju nista mogla še združiti.

(Dalje prihodnjič)

CHICAGO, ILL. FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING CALL DEarborn 2-3179

WANTED TO RENT

RESPONSIBLE Middle-aged Widower needs small unfurnishd bedroom apartment. N., N.W. or suburbs.
SPaulding 2-0789 call mornings

FOR SALE

CHRISTMAS GIFTS — Perfumes, accessories, custom jewelry, pens, toys, etc. Attention dealers, lodges, clubs, churches, manufacturing plants, unions, beauty stores and agents. Wholesale only. — P. F. BALAS & CO., 808 S. Dearborn., WA 2-1944

REAL ESTATE FOR SALE

SKOKIE — Co-op apartment in fastest growing village, ½ block from park, ½ block to bus, 5 rooms complete with venetian blinds, garbage disposal, combination storms-screens; windows and doors. Beautifully decorated. $4,000 down, $72 per month includes taxes and interest. Owner leaving city. Available for immediate occupancy. Eisen.
8030 Kenton, ORchard 3-6580

DOMESTIC FEMALE

Nice Suburban Home needs RESPONSIBLE HOUSEKEEPER. No laundry or windows. Must like children. Excellent salary. Stay.
FOrest 9-8292

COMPETENT WOMAN — General housework. Assist with care of baby. Small apartment in elevated building. Stay or go. Good salary. Must speak English.
GRaceland 2-8549

BUSINESS OPPORTUNITY

Good Chance — INFANTS' AND CHILDREN'S WEAR — Store established 8 years. Selling due to other interests. See to appreciate.
BErkshire 7-4029

BAKERY — 5 man shop; modern labor saving equipment; modern store and front in W. suburb; good location; established 25 years.
FOrest 6-5647

CLEANING STORE — Good live business. Fine opportunity for tailor. No competition. Price $450. Selling due to other interests.
VAn Buren 6-1380

VOZITE PREVIDNO!

življenje, ki ga ohranite, bo morda Miklavževo (In vi veste kdo je to!)

Bodite gotovo previdni!

Ohraniti življenje v tej prazniční sezoni je IZVRSTEN VZROK

Bodite pazljivi v prometu

ko hodite ali vozite. Boste bolj varni in bolj sigurni, da pridete na mesto.

Ker se alkohol in gazolin slabo mešata skupaj,

kot pravijo, držite ta dva narazen—bodite živi na Božični dan.

Če bo vaše božično drevo preobloženo*

z lučmi, boste kmalu imeli vse vztoke v hiši pokvarjene. * (Je nevarno preobložiti električne vztoke).

Vam

Vaše drevo bi moralo biti zalito, ne dopustite, da postane rjavo. Drevo, ki je suho, vam lahko povzroči ogenj v hiši.

Ne stojte na stolu

da izobesite božične okraske. Bolnišnice so polne ljudi, pobitih vsled padcev.

(DELAVCEM REPUBLIC STEEL)

Naš spisek o varnosti, bi napolnil velik zaboj . . . in priča, da ste bolj varni na delu kot pa ko ste doma!

Vsakomur:

Naša iskrena voščila k VESELI in VARNI praznični sezoni!
REPUBLIC STEEL

SAVE FOR YOUR INDEPENDENCE
BUY U.S. SAVINGS BONDS